

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวคิดทางการเมืองของสมณะโพธิรักษ์

ผู้วิจัย นายยุทธชัย จอมพงษ์ **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน

สุวรรณมงคล ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

แนวคิดทางการเมืองของท่านสมณะโพธิรักษ์ ได้นำเสนอผ่านวิธีการหลายอย่าง ที่ปรากฏเด่นชัด เช่น การให้การสนับสนุนกลุ่มการเมืองของสมาชิกชาวอโศก อันเป็นชุมชนที่ปฏิบัติตามแนวคิดของท่าน และท่านยังได้เป็นที่ปรึกษาแก่พรรคการเมืองชื่อ พรรคเพื่อฟ้าดิน ในขณะที่ท่านดำรงตนเป็นสมณะหรือนักบวช อีกทั้งยังได้สร้างรูปแบบการดำเนินชีวิตของสำนักสันติอโศก อันเป็นหนึ่งในหลายสำนักทั่วประเทศของชาวอโศก ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแนวคิดทางการเมือง ของสมณะโพธิรักษ์ ว่ามีลักษณะอย่างไร และ(2) เพื่อศึกษาแนวคิดบุญนิยมว่า มีความหมายอย่างไร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารเป็นหลัก รวมทั้งการสังเกตการณ์ในพื้นที่และสัมภาษณ์ท่านสมณะโพธิรักษ์ ซึ่งเป็นประชากรวิจัยหลัก สัมภาษณ์ รองเลขาธิการพรรคเพื่อฟ้าดินและ พล.ต. จำลอง ศรีเมือง โดยผู้วิจัยให้นำหน้าที่ข้อมูลจากเอกสาร เท่ากันกับข้อมูลจากการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ในสถานที่จริงและเป็นปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาประมวลศึกษาวิเคราะห์แบบพรรณนา เชิงอธิบายความ

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดทางการเมืองของสมณะโพธิรักษ์มีความสัมพันธ์ระหว่างธรรมะกับการเมือง ที่ต้องใช้ธรรมะในพุทธศาสนามาจัดระเบียบเป็น โครงสร้างสังคม และแบ่งออกเป็นโครงสร้างระดับย่อยคอยควบคุมตัวบุคคล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเมืองได้ ซึ่งเรียกว่า การเมืองบุญนิยม โดยท่านส่งผ่านแนวคิดนี้ไปยังพรรคเพื่อฟ้าดิน ซึ่งอาจใช้เวลาหลายร้อยปี จึงจะบรรลุเป้าหมายของ การเมืองบุญนิยม ส่วนแนวคิดบุญนิยมนั้นคือ ระบบของการช่วยเหลือเอื้อประโยชน์แก่ผู้อื่นในสังคม โดยการแบ่งปัน ไม่เอาเปรียบ เพื่อจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตตามแนวทางของพุทธศาสนา เป็นรูปแบบที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกขั้นตอนของการดำเนินชีวิต รวมถึงด้านการเมืองการปกครองด้วย

คำสำคัญ แนวคิด การเมือง สมณะโพธิรักษ์

Thesis title: Samana Bodhirak's Political Concept

Researcher: Mr. Yuttachai Chompong; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis Advisors:** (1) Dr. Senee Camsook, Assistant Professor; (2) Dr. Pathan Suvanmongkol Associate Professor; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The Political concepts of The Samana Bodhirak has presented in many ways, mainly such as to support certain political groups who member of Asoke community which having political concept as him, and he also acting as de facto advisor to a political party called "For Heaven and Earth Party" even though he is an ordained Buddhist monk. Also, he was built lifestyle for the Santi Asoke sect. which was ones of Asoke community over the country.

The objectives of this research were to study: (1) the characteristics of the Samana Bodhirak's political concepts; and (2) the meaning of the concept "Boonniyom."

This was a qualitative research based primarily on documentary data as well as site observations and interviews with the Samana Bodhirak (the primary subject of the study), the assistant secretary of the For Heaven and Earth political party, and Major General Jumlong Srimuang. Equal emphasis was given to the documentary data, the data from actual on-site observations and the data from current interviews. The data were compiled and analyzed through semantic descriptive analysis.

The results showed that the Samana Bodhirak's political concept is related to both Dharma and politics and he believes that Buddhist Dharma must be used to organize the social structure, with substructures to control individuals, in order to solve political problems. He calls this concept "Boonniyom." He transmitted this concept to the For Heaven and Earth political party. It may take several hundred years to actually achieve the goals of Boonniyom. The meaning of Boonniyom is a system of helping and benefiting others in society through selfless sharing to achieve the ultimate aim of life according to Buddhism. It is a pattern that can be applied to every stage of life, including political administration.

Key words: political concepts, the Samana Bodhirak